



Representantforslag 22 S

(2014–2015)

fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Anne Tingelstad Wøien og Jenny Klinge

Dokument 8:22 S (2014–2015)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Anne Tingelstad Wøien og Jenny Klinge om å endre ordningen med merverdiavgiftskompensasjon for idrettsanlegg

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge har i dag en rammestyrte ordning for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Formålet med ordningen er å lette finansieringen av anleggsinvesteringer og stimulere til en fortsatt bred utbygging av idrettsanlegg. Ordningen omfatter prosjekter for utbygging av idrettsanlegg hvor idrettslag og andre organisasjoner/sammenslutninger er tiltakshavere. Alle som oppfyller vilkårene for å motta spillemidler til idrettsanlegg, med unntak av kommuner/fylkeskommuner og kommunale foretak, kan søke. Ordningen omfatter merverdiavgift knyttet til tilskuddsberettigete anleggselementer.

Det tildeles midler, etter søknad, innenfor den rammen Stortinget har bevilget for det enkelte år. Bevilgningen skal i tillegg dekke kostnadene ved å forvalte ordningen. Dersom bevilgningen ikke rekker til full kompensasjon, vil den prosentvis avkortningen være lik for alle godkjente søkere. Søkere som mottar avkortet kompensasjon, kan ikke søke om å få kompensert det resterende beløpet i senere søknadsrunder. Regelverket fordrer at anlegget må være ferdigstilt og kontrollert, og revisorattestert anleggsregnskap skal følge søknaden om kompensasjon.

I motsetning til virksomheter som er oppført i merverdiavgiftsregisteret og fradragsberettiget for inngående merverdiavgift, kan ikke idrettslag gjøre fratrekk av merverdiavgift når de investerer i anlegg.

Merverdiavgiftskompensasjonsordningen skulle utligne dette. Forslagsstillerne mener investeringer i regi av frivillige organisasjoner bør likestilles og at anlegg i regi av frivillige organisasjoner ikke skal ha en kostnadsulempe sammenlignet med offentlig sektor og privat næringsliv.

Det er fortsatt et stort behov for idrettsanlegg over hele landet. Forslagsstillerne mener at idrettslag og klubber tar et stort samfunnsansvar ved å påta seg å bygge idrettsanlegg. Underdekning i anleggskapasiteten tilsier at det er bra at flere idrettslag nå har realisert sine byggeplaner og søker om refusjon. Mange idrettslag og klubber er i prosess med å søke om spillemidler og skaffe til veie finansiering for tiltrente anlegg.

Forslagsstillerne mener det er urimelig at idrettslagene straffes med avkortning i refusjonen når anleggene står ferdige på grunn av at rammebevilgningen ikke er tilstrekkelig. En underfinansiert rammestyrte ordning oppleves som urettferdig og vilkårlig.

Forslagsstillerne mener det er urimelig at staten skal profitere gjennom økt merverdiavgiftsinngang som følge av økt byggeaktivitet i regi av frivillig sektor, sammenlignet med om privat næringsliv eller offentlig virksomhet skulle stått som tiltakshaver. Merverdiavgiftsrefusjon bør tilfalle frivillig sektor for å stimulere til egeninnsats og aktivitet.

Rammestyrte ordning kontra regelstyrte ordning

Det er gjennom ordningen gitt full kompensasjon i tre av de fem årene den har eksistert. I 2012 var 90 pst. av omsøkt beløp innvilget. I inneværende år gir bevilgningen rom for at kun 57 pst. av omsøkt beløp innvilges. Det er følgelig skjedd et markant skifte i år som, etter forslagsstillernes oppfatning, understreker nødvendigheten av å forbedre ordningen i tråd med intensjonen.

I 2015 har regjeringen foreslått å øke beløpet til 73 mill. kroner. Økningen som er foreslått på statsbudsjettet for 2015, vil høyst trolig være for liten til å innvilge full refusjon for de søknadene som kommer inn.

For idrettslagene er det viktig med forutsigbarhet. Det oppleves urettferdig at de som fikk ferdigstilt sine anlegg i 2013 får full kompensasjon, mens de som bygges og ferdigstilles i 2014 og 2015 risikerer å få en stor avkortning sammenlignet med betalt merverdiavgift.

Konsekvensen ved avkortet refusjon av anleggsmerverdiavgift vil for mange klubber være at ildsjeler må jobbe enda mer for å finne alternative finansielle løsninger for å komme i mål med anleggsfinansieringen. Dette ekstraarbeidet vil legge beslag på tid og ressurser som skulle gått til direkte aktivitet for barn og unge.

Merverdiavgiftskompensasjon ved dugnadsarbeid og pengebidrag fra idrettslag

I enkelte kommuner er det en diskusjon om dugnadsarbeid på idrettsanlegg kan medføre reduksjon i merverdiavgiftskompensasjonen til kommunene. Bakgrunnen er Skattedirektoratets fellesskriv av 24. mai 2013 hvor det blant annet heter:

«Kompensasjonsretten for kommunene er generell, jf § 2 første ledd bokstav a, men med enkelte begrensninger i § 4».

I fellesskrivet slås det fast at det anses innenfor kommunens alminnelige virksomhetsområde mv. å stille idrettsanlegg til disposisjon for allmennheten. Imidlertid krever regelverket at idrettsanlegget må stilles vederlagsfritt til disposisjon for allmennheten for å være kompensasjonsberettiget og på denne måten avgrenses mot utleievirksomheten som ikke er kompensasjonsberettiget, jf. kompensasjonsloven § 4 annet ledd nr. 3.

Det heter videre i fellesskrivet at det foreligger utleie etter bestemmelsen i § 4 annet ledd nr. 3 av et idrettsanlegg når det stilles til disposisjon for bruker mot vederlag. Vederlaget trenger ikke nødvendigvis ytes som et månedlig leiebeløp på vanlig måte etter en alminnelig leiekontrakt. I skrivet trekkes det fram at dersom oppføringen av et idrettsanlegg finansieres helt eller delvis gjennom tilskudd av pengebeløp, innskudd til kjøp av maskiner til drift av anlegget og dugnadsarbeid mv., anses dette som vederlag. I den grad den som yter vederlag rent faktisk bruker anlegget eller har førsteprioritet innenfor bestemte tidsrom, vil det foreligge utleie.

I flere kommuner er dugnadsarbeid fra f.eks. idrettslag viktig for å kunne realisere idrettsanlegg. Med Skattedirektoratets fortolkning av regelverket vil dugnadsarbeid straffes økonomisk ved at kommunene vil få reduksjon i merverdiavgiftskompensasjonen, eventuelt krav om tilbakeføring av tidligere gitt kompensasjon.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre merverdiavgiftskompensasjonsordningen for idrettsanlegg slik at ordningen endres fra en rammestyrte ordning til en regelstyrt ordning som sikrer full refusjon for godkjente prosjekter.
2. Stortinget ber regjeringen inkludere utgifter knyttet til vedlikehold av idrettsanlegg i merverdiavgiftskompensasjonsordningen.
3. Stortinget ber regjeringen presisere regelverket for kommunenes fradrag for inngående merverdiavgift av idrettsanlegg slik at pengebidrag og/eller dugnadsinnsats fra frivillige organisasjoner ikke skal anses som vederlag.

4. november 2014